

b) En bestemmelse i den hidtidige tekst om, at et land, der forlader Bernerunionen for derefter at slutte sig til eller for udelukkende at være bundet af Verdenskonventionen, ikke vil kunne nyde godt af Verdenskonventionens beskyttelse i Bernerunionslande, er ændret, således at den fremtidig ikke vil gælde for lande, der kan betragtes som udviklingslande.

Derimod er der ved revisionen af Bernerkonventionen foretaget enkelte ændringer i konventionsteksten, der medfører, at en dansk ratifikation af denne konventions Parisversion ikke kan finde sted uden en forudgående ændring af visse bestemmelser i ophavsretsloven.

Det foreliggende lovforslag, som bygger på en indstilling fra det af ministeriet for kulturelle anliggender nedsatte Ophavsretsråd, omfatter de ændringer i den gældende lovs bestemmelser, som må anses for nødvendige for en ratifikation af Bernerkonventionen som revideret i Paris 1971, eller som er en naturlig følge af den nye konventions tekst.

Lovforslaget tager således kun sigte på en meget begrænset revision af ophavsretslovgivningen, udelukkende motiveret af hensynet til de internationale forpligtelser, som Danmark har påtaget sig på dette område. En videregående revision af de nordiske landes love om ophavsret og om retten til fotografiske billeder forberedes for tiden i en nordisk ekspertkomité, der i efteråret 1970 blev nedsat af regeringerne i Finland, Norge, Sverige og Danmark.

Det lovforslag, der nu foreligger, har været drøftet med repræsentanter for ressortministerierne i de øvrige nordiske lande, og et forslag, der i alt væsentligt stemmer overens med det danske, forventes om kort tid fremsat i den svenske rigsdag. Tilsvarende lovændringer er under forberedelse i Finland og Norge.

Om lovforslaget har der været indhentet udtalelser fra en række danske institutioner og organisationer af ophavsmænd m. v.

Ifølge art. 2, stk. 1, i Bernerkonventionen af 1971 er de kontraherende stater — ligesom efter de tidligere tekster — forpligtet til at yde beskyttelse af filmværker, men det er nu yderligere fastslået, at udtrykket „filmværker“ skal anses som også omfattende „værker, der er kommet til udtryk ved en fremgangsmåde, der kan sidestilles med den cinematografiske“ („works expressed by a process analogous to cinematography“).

Denne nye formulering tager særlig sigte på TV-værker, og er valgt for at gøre det klart, at værker af denne art, som ikke er optaget på almindelig film, men på magnetiske lyd-bånd, ampex eller video-bånd, skal nyde beskyttelse, og at sådanne værker

skal sidestilles med filmværker, overalt hvor disse er omtalt i konventionen.

I ophavsretslovens § 1 er filmværker nævnt blandt de her opregnede kategorier af beskyttede værker. Det må antages, at udtrykket „filmværker“, som det er anvendt i denne bestemmelse, også omfatter TV-værker, der er optaget på magnetbånd o. lign. Dette er man bl. a. gået ud fra, da Danmark i 1962 på grundlag af lovens bestemmelser i § 42 om filmværker ratificerede Europarådets europæiske overenskomst om udveksling af programmer ved hjælp af TV-film, jfr. bekendtgørelse nr. 47 af 24. august 1962. Den ændrede formulering af konventionens art. 2, 1. stk. nødvendiggør derfor ikke ændringer i loven.

Der hersker nogen tvivl om, hvorvidt den omtalte nye konventionsbestemmelse også forpligter unionslandene til som filmværker at beskytte ufikserede TV-værker, dvs. TV-værker, der sendes direkte uden at være optaget på bånd eller film. Efter dansk ret er det utvivlsomt, at sådanne værker nyder beskyttelse i overensstemmelse med det hovedprincip, der har fundet udtryk i ophavsretslovens § 1, hvorefter værker beskyttes, uanset på hvilken måde de er kommet til udtryk. Dermed er der ikke sagt, at de ufikserede TV-værker beskyttes efter de for filmværker gældende regler. Ud fra det synspunkt, at det for seeren ofte ikke vil være muligt at afgøre, om det, der vises på fjernsynsskærmen stammer fra en optagelse eller er en direkte udsendelse, vil det dog formentlig være naturligt beskyttelsesmæssigt at behandle ufikserede TV-værker efter de regler, der i ophavsretsloven er givet om filmværker, for så vidt det ikke af reglernes formulering udtrykkeligt fremgår, at deres anvendelse forudsætter en fiksering.

Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Definitionen af begrebet udgivelse er i Bernerkonventionens Paristekst blevet ændret, således at det udtrykkeligt kræves, at ophavsmænd skal have givet sit samtykke til de handlinger, der udgør udgivelse i konventionens forstand, jfr. art. 3 (3). Den konventionsmæssige beskyttelse, som i visse tilfælde er betinget af, at udgivelse er sket i et Bernerunionsland, kan således ikke opnås ved udgivelse i kraft af en tvangslicensregel o: en regel, der tillader, at et værk benyttes uden samtykke, men mod ydelse af vederlag.